

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою Радою

Східноєвропейського університету
економіки і менеджменту

Протокол № 6

від « 11 » 03 2020 р.

Ректор

С.О. Шамара

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність 035 «Філологія»
Освітньо-професійна програма «Германська філологія та переклад»
Освітній ступінь Магістр

Розглянуто та схвалено

на засіданні Приймальної комісії ВНЗ
«СУЕМ»

Протокол № 4 від 10.03 2020

Відповідальний секретар ПК

Ю.Ю. Сиволап

Черкаси 2020

Зміст

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	3
2. ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.....	3
3. ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	6
4. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИПРОБУВАННЯ	8
5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	11

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета фахового вступного випробування – оцінити рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, які вступають на основі освітньо-кваліфікаційного ступеня/рівня «бакалавр»/«спеціаліст»/«магістр» спеціальності 035 Філологія та інших спеціальностей з метою конкурсного відбору для навчання за освітнім ступенем «магістр» спеціальності 035 Філологія за освітньо-професійною програмою «Германська філологія та переклад».

Форма проведення фахового вступного випробування. Фахове вступне випробування проводиться у письмовій та усній формі. Письмова форма передбачає виконання тестових завдань, усна – співбесіду з абітурієнтами з питань екзаменаційного білету. На виконання тестових завдань надається 60 хвилин. Відповіді на тестові завдання повинні бути акуратно і розбірливо занесені до бланку відповідей, який видається безпосередньо на початку випробувань.

Виконання тестових завдань та співбесіда з питань екзаменаційного білету проходить в академічній аудиторії в присутності членів фахової атестаційної комісії.

За результатами перевірки відповідей на тестові завдання та співбесіди з питань білетів фахового вступного випробування фахова атестаційна комісія виставляє оцінку, яка враховується при визначенні конкурсного балу, необхідного для вступу до магістратури.

2. ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування включає виконання тестових завдань та співбесіду з питань екзаменаційного білету.

Програма фахового вступного випробування охоплює зміст дисциплін фахової підготовки фахівців, які передбачені програмою підготовки за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності 035 Філологія за освітньо-професійною програмою «Германська філологія та переклад»:

- Практичний курс першої іноземної (англійської) мови та перекладу;
- Порівняльна лексикологія англійської та української мов;
- Теорія перекладу;
- Порівняльна стилістика англійської та української мов.

2. 1. Зразки тестових завдань

Task 1. Choose the most adequate translation of the underlined word considering its polysemy and contextual meaning:

1. Arrived at this point, we halted.

A) вагатися; B) затинатися; C) зупинитися; D) кульгати

2. I took pains not to send them (stones) tumbling down the slope.

A) докладати зусиль B) відчувати біль

C) боліти

D) взяти на себе

Task 2. Choose the most adequate translation of the underlined word/words keeping in mind “translator’s false friends”:

1. Great amount of fabrics had been produced in Ukraine by the 90-s.
a) фабрика;   b) заводи;   c) матерія;   d) тканини
2. Her ambition was to become a pianist
a) амбіція;   b) покликання;   c) мета;   d) бажання
3. They installed new geyser in their summer house.
a) гейзер;   b) газовий пристрій;
c) газова колонка для ванної кімнати   d) газовий балон

2.2. Структура білету фахового вступного випробування

Кожний білет містить по 2 теоретичні питання.

Нижче надано перелік теоретичних питань з дисциплін, включених до програми:

«Порівняльна лексикологія англійської та української мов»

1. Предмет лексикології як самостійної лінгвістичної дисципліни, її місце серед інших лінгвістичних дисциплін.
2. Слово як основна одиниця словникового складу та предмет вивчення лексикології.
3. Поняття морфеми.
4. Словотвір як один із способів поповнення лексики.
5. Продуктивні способи словотвору: Афіксація. Конверсія. Словоскладання. Скорочення.
6. Семасіологія. Семантична структура слова. Типологія лексичних значень.
7. Семантичні класи слів в українській та англійській мовах: полісемія, омонімія, синонімія, антонімія, паронімія.
8. Етимологічна характеристика лексичного фонду англійської мови.
9. Запозичення – один з шляхів поповнення словникового складу англійської мови. Джерела запозичень.
10. Причини іншомовних запозичень: екстралінгвістичні та лінгвістичні.
11. Активний і пасивний лексичний фонд. Архаїзми та неологізми.
12. Соціальна та професійна диференціація словникового складу англійської та української мов, диференціація за сферами вжитку.
13. Офіційний і розмовний стилі.
14. Загальноживана та соціально-забарвлена лексика.
15. Професійна лексика та науково-технічна термінологія.
16. Функціональна характеристика лексичного фонду. Стилїстична диференціація лексем.
17. Пропріальна та апелїативна лексика. Критерії розмежування. Типологія власних назв.
18. Фразеологія як частина лексикології.
19. Проблема класифікації фразеологічних одиниць у сучасній лінгвістичній

літературі.

20. Лексикографія як лінгвістична дисципліна. Класифікації лінгвістичних словників англійської та української мов.
21. Варіанти англійської мови. Англійська мова поза межами Британських островів.

«Теорія перекладу»

1. Міжкультурна комунікація в умовах глобалізації. Роль та місце перекладу.
2. Провідні вітчизняні та зарубіжні перекладознавці.
3. Предмет і завдання лінгвістичної теорії перекладу. Історія становлення науки. Зв'язок ТПП з іншими науками.
4. Види перекладу.
5. Редагування перекладу. Критерії оцінки якості перекладу. Прагматичний компонент перекладу.
6. Переклад і стиль.
7. Особливості перекладу офіційних документів й текстів ділової спрямованості.
8. Переклад текстів наукового стилю.
9. Особливості перекладу суспільно-політичної літератури.
10. Способи перекладу лексичних одиниць. Перекладацькі лексичні трансформації.
11. Переклад термінів, архаїзмів, неологізмів.
12. Переклад інтернаціоналізмів та псевдоінтернаціоналізмів.
13. Переклад слів-реалій.
14. Переклад назв установ, підприємств, навчальних закладів. Переклад скорочених назв. Переклад географічних назв та антропонімів.
15. Переклад фразеологізмів.
16. Граматичні труднощі у перекладі.
17. Переклад речень з дієсловами активного та пасивного стану.
18. Способи передачі модальності у перекладі.
19. Труднощі перекладу інфінітивів та інфінітивних конструкцій.
20. Труднощі перекладу дієприкметників та дієприслівникових конструкцій.
21. Порядок слів і структура речення у перекладі.
22. Особливості перекладу граматичних категорій іменників.

«Порівняльна стилістика англійської та української мов»

1. Предмет і завдання порівняльної стилістики. Зв'язок із теорією та практикою перекладу та іншими дисциплінами.
2. Поняття функціонального стилю. Класифікація функціональних стилів.
3. Тропи образності (епітет, порівняння, метафоричні образи).
4. Специфіка тропів, які реалізуються внаслідок переносу назви з одного предмету на інший (метонімія, синекдоха, алегорія).
5. Різновиди стилістичних синонімів.
6. Компоненти синонімічного ряду (евфемізми, перефрази).
7. Антитеза, оксюморон, іронічні зіставлення як явища засновані на антонімії.

3. ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Мета додаткового фахового вступного випробування – оцінити рівень практичних навичок вступників, які вступають на основі освітньо-кваліфікаційного ступеня/рівня «бакалавр»/«спеціаліст»/«магістр» із неспоріднених спеціальностей з метою конкурсного відбору для навчання за освітнім ступенем «магістр» спеціальності 035 Філологія за освітньо-професійною програмою «Германська філологія та переклад».

Вимоги до відповіді вступника. Вступник має виявити знання граматичних структур і явищ та лексичного мінімуму, а також продемонструвати мовленнєві навички, що є необхідними для розуміння і продукування широкого кола текстів в повсякденній, академічній та професійній сферах.

Форма проведення додаткового фахового вступного випробування. Додаткове фахове вступне випробування проводиться у письмовій та усній формі. Письмова форма передбачає виконання тестових завдань, усна – співбесіду з абітурієнтами з питань екзаменаційного білету, що спрямовано на виявлення рівня сформованості мовленнєвої компетенції абітурієнтів у межах програмного матеріалу. На виконання тестових завдань надається 80 хвилин. Відповіді на тестові завдання повинні бути акуратно і розбірливо занесені до бланку відповідей, який видається безпосередньо на початку випробувань.

Виконання тестових завдань та співбесіда з питань екзаменаційного білету проходять в академічній аудиторії в присутності членів фахової атестаційної комісії.

За результатами перевірки відповідей на тестові завдання та співбесіди з питань білетів фахового вступного випробування фахова атестаційна комісія виставляє оцінку, яка враховується при визначенні конкурсного балу, необхідного для вступу до магістратури.

У програму додаткового фахового вступного випробування з метою діагностування знань і умінь вступників включено питання з навчальних дисциплін «Практичний курс першої іноземної (англійської) мови та перекладу» та «Практична граматики англійської мови».

3.1. Загальна характеристика складових тесту

Частина I. Аудіювання

Мета – виявити рівень сформованості вмінь кандидатів розуміти автентичні тексти на слух.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетентності в аудіюванні містять різноманітні тексти – короткі уривки або тривалі записи інтерв'ю, дискусій, лекцій, оголошень, радіопрограм, передач новин, фільмів і просто розмов.

Оцінюється уміння кандидатів розуміти на слух діалогів та монологів на повсякденні теми; вміння виділити специфічну інформацію; вміння розрізнити

деталі; вміння інтерпретувати почуте; вміння розрізнати ставлення та основну думку мовця

Частина II. Читання та Використання мови

Мета – виявити рівень сформованості вмінь кандидатів самостійно читати і розуміти автентичні тексти за визначений проміжок часу.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетентності в читанні зорієнтовані на оцінювання

- розуміння художніх та нехудожніх текстів з книг, журналів, газет;
- вміння виділити специфічну інформацію; розуміння особливостей організації тексту та його структури;
- вміння визначити настрій, ставлення, тон, мету, головну думку, контекст, підтекст;
- практичних навичок з граматики, лексики та використання мови;
- знання принципів словотвору;
- знання особливостей сполучуваності слів;
- виконання завдань на рівні тексту та речення.

В тестових завданнях використано автентичні тексти з друкованих періодичних видань, інтернет-видань, інформаційно-довідкових і рекламних буклетів, художньої літератури.

3.2. Структура білету фахового вступного випробування

Кожний білет містить одне питання, що спрямовано на виявлення рівня сформованості навичок говоріння абітурієнтів, а саме:

- здатності відповідати на загальні питання;
- здатності до монологу;
- вміння описувати, порівнювати, протиставляти;
- здатності до мовленнєвої взаємодії, обміну думками із екзаменатором;
- вміння висловлювати та аргументувати власну думку, погоджуватися або заперечувати, вносити пропозиції, розмірковувати, оцінювати тощо.

Нижче надано перелік тематик текстів для читання, використання мови та говоріння, включених до програми:

СФЕРИ СПІЛКУВАННЯ І ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ, ВИКОРИСТАННЯ МОВИ ТА ГОВОРІННЯ

I. Особистісна сфера

Повсякденне життя і його проблеми.

Сім'я. Родинні стосунки.

Характер людини.

Помешкання.

Режим дня.

Здоровий спосіб життя.
Дружба, любов, стосунки.
Світ захоплення.
Дозвілля, відпочинок.
Особистісні пріоритети.
Плани на майбутнє, вибір професії.

II. Публічна сфера

Погода. Природа. Навколишнє середовище.
Подорожі, екскурсії.
Культура й мистецтво в Україні та в країні, мову якої вивчають.
Спорт в Україні та в країні, мову якої вивчають.
Література в Україні та в країні, мову якої вивчають.
Засоби масової інформації.
Молодь і сучасний світ.
Людина і довкілля.
Одяг.
Покупки.
Харчування.
Свята, пам'ятні дати, події в Україні та в країні, мову якої вивчають.
Традиції та звичаї в Україні та в країні, мову якої вивчають.
Видатні діячі історії та культури України та країни, мову якої вивчають.
Визначні об'єкти історичної та культурної спадщини України та країни, мову якої вивчають.
Музеї, виставки. живопис, музика.
Кіно, телебачення, театр.
Обов'язки та права людини.
Міжнародні організації, міжнародний рух.

III. Освітня сфера

Освіта, навчання, виховання.
Студентське життя.
Система освіти в Україні та в країні, мову якої вивчають.
Робота і професія.
Іноземні мови в житті людини.
Науково-технічний прогрес.

4. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИПРОБУВАННЯ

Відповідь вступника на кожне теоретичне питання, виконання тестових завдань та відповідь на питання співбесіди оцінюються за встановленими критеріями:

Оцінка за національною шкалою		Зміст критеріїв оцінки
розширеною	накопичувальною	
відмінно	90 – 100%	<p>Вступник правильно, повно та аргументовано розкрив питання, продемонстрував вміння самостійно аналізувати теоретичний матеріал, володіє термінологією і викладає матеріал логічно. Вступник уміє вільно висловлюватись і вести бесіду в межах пропонованих тем, гнучко та ефективно користуючись мовними та мовленнєвими засобами, з правильним фонетичним, граматичним та стилістичним оформленням.</p> <p>Тестові завдання виконано на 90-100% вірно.</p>
дуже добре	82 – 89%	<p>Вступник достатньо повно розкрив суть питання, володіє термінологією, але назвав не всі риси, ознаки або види явища, процесу, теорії, категорії, проблеми, не до кінця розкрив зміст понять, допустив деякі неточності, які були виправлені ним при відповідях на додаткові питання і не вплинули на правильне розуміння змісту питання.</p> <p>Вступник уміє логічно висловлюватись у межах пропонованих тем, підтримувати бесіду, уживаючи розгорнуті репліки, у відповідності з комунікативним завданням використовує лексичні одиниці та граматичні структури, але припускається незначних фонетичних і стилістичних відхилень.</p> <p>Тестові завдання виконано на 82 – 89% вірно.</p>
добре	74 – 81%	<p>Вступник у цілому розкрив суть питання, відповідає аргументовано і загалом правильно, володіє термінологією, але назвав не всі теорії, функції, риси явища, інститути, процеси, допустив декілька помилок, які не вплинули на правильне розуміння суті питання.</p> <p>Вступник уміє логічно висловитись у межах пропонованих тем; уміє підтримувати бесіду, уживаючи як розгорнуті так і короткі репліки. В основному уміє у відповідності з комунікативним завданням використовувати лексичні одиниці та граматичні структури, але припускається незначних граматичних, лексичних, фонетичних і стилістичних помилок.</p> <p>Тестові завдання виконано на 74 – 81% вірно.</p>

задовільно	64 -73%	<p>Вступник не до кінця розкрив основний зміст питання, деякі суттєві риси, явища, поняття. Проблеми розкрив частково, допустив певні помилки та неточності, які свідчать про його не повне розуміння сутності питання, недостатньо володіє термінологією.</p> <p>Вступник упевнено розпочинає, підтримує, відновлює та закінчує розмову у відповідності з мовленнєвою ситуацією, оперуючи переважно короткими репліками. Припускається граматичних, лексичних, фонетичних і стилістичних помилок.</p> <p>Тестові завдання виконано на 64 -73% вірно.</p>
достатньо	60 – 63%	<p>Вступник не до кінця розкрив зміст питання, не повністю визначив його істотні аспекти: риси, функції, види, форми тощо, допустив помилки принципового характеру, слабо володіє термінологією.</p> <p>Вступник уміє в основному логічно розпочинати та підтримувати бесіду, при цьому використовуючи обмежений словниковий запас та елементарні граматичні структури. На запит співрозмовника дає елементарну оціночну інформацію, відображаючи власну точку зору. Припускається граматичних, лексичних, фонетичних і стилістичних помилок.</p> <p>Тестові завдання виконано на 60 – 63% вірно.</p>
незадовільно	35 – 59%	<p>Вступник не достатньо розкрив зміст питання, не вміє його аналізувати і не може послідовно і логічно викласти, допустив суттєві помилки, не володіє термінологією.</p> <p>Вступник уміє в основному логічно побудувати невеличке монологічне висловлювання та діалогічну взаємодію, використовує в мовленні прості непоширені речення, допускає значні граматичні, лексичні, фонетичні і стилістичні помилки.</p> <p>Тестові завдання виконано на 35 – 59% вірно.</p>
неприйнятно	1 – 34%	<p>Вступник не розкрив зміст питання, не зумів його проаналізувати і послідовно і логічно викласти, допустив хибні думки, не володіє термінологією.</p> <p>Вступник використовує в мовленні найбільш поширені вивчені словосполучення, прості непоширені речення, проте не завжди адекватно використовує їх у мовленні. Має труднощі у вирішенні поставленого комунікативного завдання в ситуаціях на задану тему, допускає значні</p>

		граматичні, лексичні, фонетичні і стилістичні помилки. Тестові завдання виконано на менш ніж 34% вірно.
--	--	--

З одержаної суми оцінок за відповіді на всі питання та тестові завдання виводиться середній бал, який є підсумковою оцінкою за вступне випробування, і який враховується для рейтингування кандидатів і здійсненні конкурсного відбору осіб при прийомі на навчання.

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці:

<i>Середній бал суми оцінок за відповіді на запитання</i>	<i>Шкала ЄКТС</i>	<i>Оцінка</i>
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Анікеєнко І. Г. Проблеми англійської лексикології в роботах провідних лінгвістів [Text] : учебное пособие / І. Г. Анікеєнко; Л. Ф. Бойцан, Л. В. Ганецька. – К. : ВЦ КНЛУ, 2002. – 116 с.
2. Білоус О. М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. – Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – 200 с.
3. Бондаренко К. Л. Зіставна лексикологія (гендерний та соціолінгвістичний аспекти) : навч. посіб. для студ. ф-тів інозем. мов / К. Л. Бондаренко, О. С. Бондаренко. – Вінниця : Нова Книга, 2011. – 165 с.
4. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов [Текст] : посіб. для перекладацьких відділень вузів / Л. Г. Верба. – 4-е вид., перероб. та допов. – Вінниця : Нова Книга, 2008. – 248 с.
5. Деменчук О. В. Порівняльна лексикологія української та англійської мов / Деменчук О. В. – Рівне : Перспектива, 2005. – 165 с.

6. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов : [з практикумом : навчальний посібник] / О. Ю. Дубенко. – Вид. 2-е, переробл. і допов. – Вінниця : Нова книга, 2011. – 327 с.
7. Єфімов Л. П., Ясінецька О. А. Стилiстика англiйської мови i дискурсивний аналіз. Учбово-методичний посiбник. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. – 240 с.
8. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія / Р. П. Зорівчак. – Львів : ВШ, 1993. – 246 с.
9. Карабан В. І. Посiбник-довiдник з перекладу англiйської наукової i технічної лiтератури на українську мову. Ч. 1-2 / В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 305 с.
10. Карабан В. І. Теорія i практика перекладу з української мови на англiйську мову / В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 310 с.
11. Коптілов В. Теорія i практика перекладу. Навч. посiбник. – К.: Юнiверс, 2002. – 280 с.
12. Корунець І. В. Порiвняльна типологія англiйської та української мов. Навчальний посiбник. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 464 с.
13. Корунець І.В. Теорія i практика перекладу (аспектний переклад). – Вінниця: Нова книга, 2003. – 448 с.
14. Левицкий В. В. Семасиология [Текст] : [монографія] / В. В. Левицкий. – Изд. 2-е, испр. и доп. – Винниця : Нова книга, 2012. – 675 с.
15. Лотоцька К. Стилiстика англiйської мови. Навчальний посiбник. – Львів: Видавничий центр Лну iменi Iвана Франка, 2008. – 254 с.
16. Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посiбник. – К.: Центр учбової лiтератури, 2009. – 304 с.
17. Мірам Г. Е. Теорія перекладу / Г. Е. Мірам, О. А. Гон. – К.: Ніка Елга-Центр, 2005. – 288 с.
18. Некряч Т. Є. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів : навч. посiб. / Т. Є. Некряч, Ю. П. Чала; Київ. нац. ун-т iм. Т.Шевченка, Ін-т фiлол., Київ. нац. лiнгв. ун-т. – Вінниця : Нова кн., 2008. –195 с.
19. Ніколенко А. Г. Лексикологія англiйської мови – теорія i практика / А. Г. Ніколенко. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 528 с.
20. Пактикум з курсу лексикології англ. мови для студентівIII курсу/ [уклад. І. Г. Анiкеєнко, Л. Ф. Бойцан, Л. В. Ганецька]. – К. : КДЛУ, 1999. –72 с.
21. Словник iншомовних слiв [уклад. С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута]. – К. : Наукова думка, 2000. – 680 с.
22. Сучасний англо-український та українсько-англiйський словник [уклад. М. О. Зубков, В. А. Мюллер]. – Харків: Школа, 2007. – 768 с.

23. American Slang / [Edited by Robert L. Chapman, Ph. D.]. – [Abridged edition of the New Dictionary of American Slang]. – New York: The Harper Collins, 2004. – 525 p.
24. Kveselevich D. I. Modern English Lexicology in Practice / D. I. Kveselevich, V. P. Sasina. – Vinnytsia: Nova Knyha, 2002. – 126 p.
25. Kukharenko V. A. A Book of Practice in Stylistics : підручник / Kukharenko V. A. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 160 с.
26. Miram G. Algorithms of Translation / Miram G. – К.: Елга –Центр, 2004. –186 p.
27. Spears A. R. Dictionary of American Slang and Colloquial Expressions / Spears A. R. – New York: National Textbook Company, 2006. – 528 p.
28. Yefimov L. P. Practical Stylistics of English : учбово-методичний посібник / L.P. Yefimov, E. A. Yasinetskaia. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 240 с.